Шеңгелши негізгі орта мектебі

Бекітемін: ____________
«Шеңгелши негізгі орта мектебі»
КММ директоры у.м.а: Абишева Г.К
«02» 09 2024 ж.

Келісемін: ____________
МДОІЖО:Абишева Г.К
«02» 09 2024ж

Мұғалжар аудандық білім
бөлімінің әдіскері:
Нұрмағанбетова. Г
«____»__________2024ж

Таңдаулы курс бағдарламасы
Тақырыбы: «Тіл ұстарту »

Орындаған: МАД тәрбиешісі Наубетова А.К.

2024-2025 оқу жылы

Scanned with CamScanner

«Шеңгелши негізгі орта мектебі» КММ-нің мектепалды даярлық тобының тәрбиешісі Наубетова Алима Куанышбаевнаның **«Тіл ұстарту»** тақырыбындағы әдістемелік құралына

ПІКІР

Жалпы бұл авторлық бағдарлама коммуникативтік дағдыларды дамыту бағытында жаңа заман педагогикасының талаптарына орай құрылған. Әдістемелік құралдағы шығармалар өте қарапайым,жеңіл,тілдік ортаны дамытуда зор көмекші құрал ретінде негізделген.

Барлық мектепке дейінгі балалардың жас ерекшеліктеріне сай жоспарланған. Өзіндік шығармаларын ұсыну барысында тәрбиеші балаларға арналған өтірік өлеңдерін құрастырған.Өтірік өлеңдерді бала айта отырып,оз эмоцияларын білдіре біледі. Үй жануарларына .аңдарға,оның төлдеріне арналған өлең шумақтары жаттауға оңай әрі жеңіл жазылған. Құрастырған ертегілері бала жасына сай, оны тез қайталап айта алатындай деңгейде. Сергіту жаттығулары бала жасай алатын қимыл-қозғалыстарына сай негізделген. Шағын құрастырылған әңгімелері баланы адамгершілікке баулиды.

Коммуникативтік дағдымен қатар бұл бағдарламаны әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру бөліміне де қолдануға болады. Табиғат құбылыстары, жыл мезгілдері жайлы тақпақ, өлеңдерін үйрету арқылы қоршаған ортамен таныстыру іс-әрекетіне көмекші құрал бола алады. Отбасы мүшелеріне,туыстық қарым-қатынасқа байланысты сөздерді білуге де бағытталған. Нәтижесінде тілдік дамытушы ортаны дамыта отырып,баланы жан-жақты ашуына,естє сақтау қабілстінің дамуына,қызығушылығының артуына, адамгершілік,мейірімділік қасиеттерінің жетілуіне, қоршаған ортаның әсемдігін сезінуіне, бастысы тілдік қарым-қатынас орнатуына үлес қосар бағдарлама деп айта аламын.

Scanned with CamScanner

Түсінік хат

Вариативтік білім беру –Қазақстандағы қазіргі білім беру жүйесін дамытудың негізгі ұстанымдары мен бағыттарының бірі. Вариативтік компонент - мектепке дейінгі ұйымдардың тақырыптық бағыты бойынша жұмыс, эксперименнтік жұмыс және педагогтың шеберлігі болып табылады. Жалпы білім беретін мектептердегі мектепалды даярлық сыныптарда 3 сағат вариативтік компонентті жүзеге асыру міндеттелген. Вариатив түрлі бағытта болады. Соның бір бөлігі баланың тілінің дамуына үлес қосады деген мақсатта «Тіл ұстарту» тақырыбында вариативтік бөлім алдым. Бұл орайда сөздік қорының дамуына, тілінің жақсы жетілуіне көмегі мол деп ойлаймын.Баланың тілін дамыту қоғам дамыған сайын қажеттілікке айнала беретін өзекті мәселелердің бірі, сондықтан алдын алу мақсатында балаға шағын тақпақтар, өлеңдер жаттатып, шағын ертегілерді өз ойларымен айтқызып мапықтандыру біздің міндетіміз. Қазіргі заманауи ұрпақты өз ана тілімізде таза, байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру қажет.

Мақсаты: 1. Бағдарламаның көздеген мақсатына жету үшін өз бетінше ізденү әрекеттерін қалыптастыру;

2. Жыл мезгілдеріне, табиғатқа, жануарларға арналған өтірік өлеңдерді,шағын тақпақтарды мәнерлеп айтқызу;

3. Жаттату арқылы баланың тілдік қорын дамыту, дыбыстарды анық, ашық айтуға дағдыландыру.

Міндеттері: -Өтірік өлеңдерді тыңдай отырып, эмоциялық көңіл-күйін ашықтау;

-Шағын өлең жолдарының тәрбиелік мәніне шолу;

-Балалардың тілін дамытуда шағын әңгіме,ертегілерді тыңдау арқылы есте сақтауына ықпал жасау.

Өзектілігі: Мектепалды даярлық сыныптарда тіл ұстарту вариативі қатынас білім беру саласы бойынша, яғни сауат ашу, сөйлеуді дамыту оқу қызметтері арқылы жүзеге асады. Тіл ұстарту арқылы баланы сөйлеуге, дыбыстарды анық айтуға,өз бетімен әңгімелей білуге дағдыландырады.

Күтілетін нәтиже: - Шағын өлең жолдарын мәнерлеп,жатқа айта алады;

Жас ерекшеліктеріне орай құрылған әңгімелерді өз бетімен әңгімелей алады;

Дыбыстарды, сөздерді анық айта алады.

Scanned with CamScanner

ТАҚЫРЫПТЫҚ-КҮНТІЗБЕЛІК ЖОСПАР

МЕКТЕПАЛДЫ ДАЯРЛЫҚ СЫНЫП

«ТІЛ ҰСТАРТУ»

Барлық сағат саны: 34 сағат, аптасына 1 сағат

№	Тақырыбы	Мазмұны	Сағат саны
1	Өтірік өлең «Құрбақа»	Балаларға өтірік өлең жолдарын жаттату арқылы жақсы көңіл-күй сыйлау,дыбыстарды анық айтуға үйрету.	1 сағат
2	Өтірік өлең «Тышқан»	Құрастырылған өтірік өлең жолдары арқылы тышқанның іс-әрекетін әңгімелеу,өлең жолдарын жаттап алуға бейімдеу.	1 сағат
3	Ертегі-өлең «Әжейге көмек»	Ертегі-өлең арқылы үлкендерді сыйлауға тәрбиелеу,қайталау сұрақтары арқылы ертегіні есте сақтауға дағдыландыру.	1 сағат
4	«Астана» (тақпақ)	Мемлекетімізге деген құрмет сезімін ояту,тақпақты анық,мәнерлеп айтуға жаттықтыру.	1 сағат
5	«Есік» (ертегі)	Ертегі желісіне қарай баланы достыққа,достықты құрметтеуге шақыру,ертегі мазмұнын түсінуге ықпал жасау.	1 сағат
6	«Президент болсам егерде» (тақпақ)	Өлең жолдары арқылы баланың өз үнін естірте білуге үйрету,мәнерлеп,анық айтуға дағдыландыру.	1 сағат
7	«Анаға» (тақпақ)	Баланың анаға деген махаббатын ояту,сыйлауға тәрбиелеу.Жатқа айтуға талпындыру.	1 сағат
8	«Есек» (өтірік өлең)	Өтірік өлең арқылы есектің іс-әрекетін әңгімелеу,дыбыстарды анық айтуын қадағалау.	1 сағат
9	«Арыстан» (өтірік өлең)	Өлең жолдарының шындыққа жанасатыны,жанаспайтыны жайлы әңгімелету.	1 сағат
10	«Аңқау епкі» (ертегі)	Епкінің мінез-құлқы жайлы түсіндіру,ертегі желісінің мазмұнын түсінуге ықпал ету.	1 сағат

Scanned with CamScanner

11	Санамақ (апта күндері)	Санамақ арқылы апта күндерінің ретін жаттату,дыбыстарды таза,ашық айтуға ынталандыру.	1 сағат
12	Аңдардың төлдері	Жабайы жануарлардың төлдерін атауға,олардың үй жануарларынан ерекшеліктерін білуге үйрету.	1 сағат
13	Санамақ (саусақ санау)	Саусақ арқылы санамақ жаттауға,тілдік иқорын байытуға дағдыландыру.	1 сағат
14	Р мен Л (тақпақ)	Көп жағдайда тілі келмейтін балалар үшін осы екі әріптің дұрыс айтылуын реттеу мақсатында шағын тіл ұстарту жаттығуларын айтқызу.	1 сағат
15	«Мақтаншақ қарға» (мысал)	Мысал арқылы қарғаның қимылын,мінез-құлқын өз бетімен әңгімелеуге талпындыру.	1 сағат
16	Жыл мезгілдері (тақпақтар)	Жыл мезгілдерінің ерекшеліктері жайлы түсініктерін молайту,өлең жолдарын жаттап,мәнерлеп айтуға ықпал ету.	1 сағат
17	«Біздің сынып» (тақпақ)	Балаға өз сыныбы деген түсінігін тақпақ арқылы ашу,сөздегі дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру.	1 сағат
18	«Абайлап жүр, балақай!» (тақпақ)	Жол ережелерін нақтылауға,өлең арқылы жол бойындағы қозғалыстың бағытын терең түсінуге шақыру.	1 сағат
19	Үй жануарларының төлдері (тақпақ)	Үй жануарларының төлдерін дұрыс атауға үйрету,мәнерлеп,анық айтуын қадағалау.	1 сағат
20	«Алма мен қызанақ» (ертегі)	Ертегі желісін дұрыс түсінуіне ықпал ету,алма мен қызанақтың ерекшелігін әңгімелету.	1 сағат
21	«Алғашқы ұстазға» (тақпақ)	Баланың ұстазға деген құрметін ояту,тақпақты жатқа айтуға үйрету.	1 сағат
22	«Кім болам?» (диалогты өлең)	Диалогты өлең арқылы баланың бір-бірімен байланыса сөйлесе білуін үйрету,өз ойларын ашық жеткізуге ықпал жасау.	1 сағат
23	«Арыстан мен түлкі» (ертегі)	Аңдар жайлы ертегіні толық түсінуін қадағалау,арыстан мен түлкі жайлы ойларын айтқызу.	1 сағат
24	«Жалқаубек» (шағын қойылым)	Шағын қойылым арқылы баланың оқуға деген ынтасын арттыру,Жалқаубектің іс-әрекетін қайталамауға шақыру.	1 сағат
25	«Қасқыр мен түлкі» (ертегі)	Жабай-ы жануарлар жайлы ертегіні қайталап әңгімелеп беруге үйрету,қасқыр мен түлкінің ерекшеліктерін айтқызу.	1 сағат

Scanned with CamScanner

26	Өтірік өлеңдер	Балаға өтірік өлеңдерді үйрету арқылы эмоциялық көңіл-күй сыйлау,жаттап алуына ықпал ету.	1 сағат
27	«Мақтанышым-Астанам» (тақпақ)	Әр баланы патриоттық тұрғыда тәрбиелеу,өз еліне деген сүйіспеншілігін арттыру.	1 сағат
28	«Кім кшті?» (ертегі)	Ертегінің мазмұнын түсінуге дағдыландыру,ертегі жөнінде сұраққа дұрыс жауап беруін қадағалау.	1 сағат
29	Н мен Ң (әріпке арналған тіл ұстарту)	Н мен Ң дыбыстарын дұрыс ажырата білуге,анық айтуын қадағалау.	1 сағат
30	Ан,құс қалай дыбыстайды? (дыбыстарына байланысты тақпақ)	Өлең жолдары арқылы ненің қалай дыбыстайтынын үйрету,дыбыстарын салуға үйрету.	1 сағат
31	«Домбыра» (тақпақ)	Домбыраның ұлттық аспап екенін,ұлттық құндылық екендігін түсіндіру,өлеңді жатқа айтуға үйрету.	1 сағат
32	«Кене мен күшік» (мысал)	Мысал желісін толық түсінуін қадағалау,өз бетінше әңгімелеп беруге дағдыландыру,сөздік қорын молайту.	1 сағат
33	«Тек» (диалогты тақпақ)	Диалогты тақпақ арқылы тек ұғымын түсіндіру,анық.ашық айтуын қада,алау.	1 сағат
34	Қайталау	Барлық өткен өлеңдерді жатқа айту	1 сағат

Scanned with CamScanner